

Szabadkai ifjúsági küldöttség

A KISZ Szeged városi bizottságának meghívására a jugoszláviai testvérvárosból Szabadkáról érkezett tegnap, kedden ifjúsági delegáció Szegedre. A Vajdasági Szocialista Ifjúsági Szövetség Szabadka községi választmányának elnökét, **Petar Doroslovackit**, **Szakács Nándort**, az elnökség titkárát, **Kolar Djurdjinkát**, az elnökség tagját, **Tóth Tamás**, a szegedi KISZ-bizottság első titkárát fogadta.

A két ifjúsági szervezet évek óta eredményes együttműködésre tekinthet vissza. A közös programokat évente egyeztetik, megállapodásban rögzítik. A városi KISZ-bizottságon tartott megbeszélésen — amelyen részt vettek a szegedi testület titkárai: **Pásztiné Mészáros Éva**, **Tuza Klára**, **Csányi Zoltán**, valamint **Szabó Agnes**, a városi úttörőelnök — egyebek mellett az 1985-ös esztendő együttműködési lehetőségeiről döntöttek. Terveik szerint májusban, a szabadkai ifjúsági napokon szegedi fiatalok is képviseltek magukat, s július végén, a szegedi ifjúsági fesztiválra hasonlóképpen elutaznak a jugoszláviai testvérváros küldöttségét. Mindkét eseményen fellépési le-

hetőséget biztosítanak népi táncosoknak, együtteseknek, művészeti csoportoknak. A már hagyományos sporttalálkozóknak ebben az évben Szeged ad otthont. Építő-tábori csoportok cseréjét is tervezik az idei nyárra. A gyermekmozgalom vezetői szinten megszervezik a cseretáborokat. 30 pionír üdül Szegeden, ugyanennyi úttörő Szabadkán. Az ottani Gyermekszínház produkcióit sok kisdobos tapsolja ide is. Az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda szervezésében a palicsi állatkertbe is ellátogatnak a szegedi gyerekek. Városunk bábszínháza jugoszláviai pájtásokat fogad. Az ifjúsági vezetők szorgalmazzák a két város intézményeinek vállalatának együttműködését, a már meglévő kapcsolatokat ápolását, hogy a fiatalok kölcsönösen megismerhessék egymást, gyakrabban találkozhassanak.

A szabadkai fiatalok ellátogattak a Textilművekbe, felkeresték a szegedi tévéstudiót, az orvosegyetem jogoszláv diákokkal találkoztak. A szabadkai ifjúsági delegáció tegnap késő délután elutazott Szegedről.

Fuvar és számítógép

Mikroszámítógépes rendszerek a közúti fuvarozásban címmel kezdődött két-napos konferencia kedden a székesfehérvári technika házában, a Volán vállalatok, valamint a legnagyobb autóközlekedési és fuvarozó vállalatok szakembereinek részvételével.

Amint a tanácskozáson elmondták, a 24 Volán vállalat mindegyikénél működik már — a nagy teljesítményű központi számítógépet kiegészítő és részben kiszolgáló — mikroszámítógépes rendszer. Jelenleg azonban még főként csak a vállalatvezetésnek szánt információk kidolgozására, adatnyilvántartásra, különféle részleges optimalizálási feladatok megoldására használják őket. A közvetlen termelésirányításba az ideiglenes kapcsolódások be. Egyebek mellett a személyforgalom és a teherfuvarozás szervezésében, gazdaságosságának javításában szánják nekik fontos szerepet.

A székesfehérvári konferencia első napján elhangzott 11 előadás többsége is ezekkel a kérdésekkel foglalkozott. A konferencia alkalmából programbörzét is rendeztek a legnagyobb vállalatok, továbbá a programozással is foglalkozó oktatási intézmények részvételével. A tanácskozás ma, szerdán fejeződik be.

Jövőkutatók konferenciája

Alapos, elemző előrejelzések

A jövőkutatói szakemberek háromnapos országos konferenciát kezdtek kedden Budapesten. A tanácskozáson — amelyet a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság, a Magyar Tudományos Akadémia szakbizottságával közösen rendez — áttekin-tik a magyar jövőkutatók legfontosabb eredményeit.

Kovács Géza, az MTA jövőkutatói bizottságának elnöke nyitó előadásában hangsúlyozta, hogy a különböző időtávú tervek megalkotásához ma már elengedhetetlen a jövőbeni fejlődés lehetőségeinek tudományos feltárása. A gazdasági tervezés például akkor válik igazán hatékonyvá, ha kellően alapos, elemző prognózisokra támaszkodhat, s számolhat többek között a nyersanyagok, az energia-

források, a munkaerő és a népesség jövőbeni alakulásával. A jövőkutatók ma már nemcsak a gazdasági, műszaki, vagy társadalmi folyamatok különálló vizsgálatával foglalkozik, hanem tekintettel van ezek kölcsönhatására is. Az oktatás jövőjét elemző kutatás például nem tekinthet el a műszaki-technikai fejlődést prognosztizáló vizsgálat eredményeiről. A mostani konferencián is a legkülönbözőbb szakterületek képviselői vesznek részt, és a tanácskozás egyik célja, hogy áttekinthető és egyes részterületekre vonatkozó jövőkutatói eredményeket.

A tanácskozás plenáris ülésén **Szentágotthai János**, az MTA elnöke; **Hoós János**, az Országos Terhivatal államtitkára; **Bognár József**, a

Világgazdasági Kutató Intézet igazgatója és **Trethon Ferenc** az MTEZS társelnöke tartott előadást. Üdvözölte a konferenciát **Rolf Hofmann**, a Jövőkutatói Világszövetség Európai Tagozatának elnöke is.

A konferencia szerdán szekciósüléseken folytatja munkáját. Megvitatják a Magyarország gazdasági, műszaki, társadalmi fejlődésének 2020-ig terjedő időszakra vonatkozó prognózisokat — így például a nyersanyagbányászat, az energetika, a településhálózat, a népességfejlődés várható alakulását —, valamint a közelebbi, 1980—90-es éveket elemző jövőkutatók legfontosabb eredményeit. Külön szekciósüléseken foglalkoznak a vállalati prognózisok készítésének lehetőségeivel. (MTI)

Idén: 10,5 millió tonna áru

Bővülő vasúti szolgáltatások

A MÁV Szegedi Igazgatóságának elmúlt évi munkáját és az idei tennivalókat összegyűjtő konferenciát kedden tartottak Szegeden, az igazgatóság központjában.

Lovász László igazgató beszámolóban elmondta, hogy tavaly 20,2 millió utast szállítottak, bevételi tervüket 3 százalékkal túlteljesítették. Hozzájárult ehhez az is, hogy 5 százalékkal nőtt a gyorsvonatokon utazók száma, egyre többen vették igénybe üzletpolitikai kedvezményeiket. Várakozáson felüli sikert aratott az igazgatóság épülete mögött tavaly megnyitott menetjegy-pénztár, amely 7 hónap alatt közel 4 millió forint bevételt hozott. Békéscsabai menetjegyirodájuknak pedig tavaly 7,5 millió forint bevétel volt. Nagyobb figyelmet fordítottak az udvarias magatartásra. A jegyvizsgálók, személypénztárosok részére szakmai továbbképzést szerveztek, versenyt hirdettek a legjobb kártya címért. Legfontosabb feladataikat külön intézkedési tervbe foglalták. Az elmúlt évi menetrendek kialakításánál figyelembe vették az illetékes tanácsok és az utasok észrevételeit is. Helyes intézkedésnek bizonyult, hogy a Budapestre Szegedre közlekedő gyorsvonatok indulási idejét „széthúzták”. Sajnos, különösen a nemzetközi gyorsvonatok esetében nem mindig tudták biztosítani a menetrend szerinti közlekedést, nőtt a késési percek száma. Erőfeszítéseket tettek azért, hogy a vasúti kocsik tisztábbak legyenek, de jelenleg a hideg időjárás miatt nincs lehetőség a szerelvények külső mosására.

Áruszállítási tervüket önhibájukon kívül nem tudták teljesíteni, 318 ezer tonna lemaradással zárták az évet.

Ez elsősorban az import- és tranzitszállítások csökkenésére vezethető vissza, de például kavicsból is sokkal kevesebbet adtak fel tavaly. A szállítási igények kielégítése során a folyamatosan termelő üzemek és az energiahordozók szállítását mindenkor biztosították. Gondot okozott a szállítások egyenlőtlensége, ami főként a negyedévek végén éreztette hatását. Igaz, a korábbiakhoz viszonyítva csökkent a tárgynapon ki nem állított kocsik száma, amit idén még tovább kívánunk mérsékelni. Előszállítási szerződést 14 vállalattal kötöttek. Új kezdeményezés volt a visszerhes, 7 napos kocsimegrendelés bevezetése. Kár, hogy a Csongrád megyei vállalatok nem éltek ezzel a lehetőséggel.

Az idei feladatokról szólva a vasúti igazgató elmondta, hogy tovább kívánják bővíteni szolgáltatásaikat. A már korábban meghirdetett üzletpolitikai kedvezmények mellett a Szegedi Szabadtéri Játékokra, a Gyulai Várszínház előadásaira és a BNV megtekintésére kedvezményes utazást biztosítanak. Megalakult a MÁV új utazási irodája, a MÁV-TOURS, melynek Szegeden körzeti irodája nyílik Kecskemétnél és Bugac között az igényeknek megfelelően indítják a nosztalgia vonatok, Kecskemétnél új menetjegyirodát nyitnak. Fokozott figyelmet fordítanak a tisztaságra, az utasok tájé-

koztatására, a pontos vonatközlekedésre.

Tervük 10,5 millió tonna áru elszállítására szól, ebből 6,5 millió tonnát az igazgatóság területén terveznek berakni. Január 1-től érvényes az új előszállítási akció, melynek keretében meghatározott árakat az első negyedéven 10 százalékkal olcsóbban fuvaroznak. A 7 napos kocsimegrendelés növelésével egyenletesebbé kívánják tenni a rakodást. A Szovjetunióba irányuló áruforgalomban pedig azt szeretnék elérni, hogy az ipari, nem szezonális cikkek 50 százalékát az első fél évben szállítsák el. E törekvésükben segíthetnek a partnerek, legyenek az vállalatok és üzemek. Tovább kívánják emelni a korszerű fuvarozási módok részarányát.

A létszám- és bérigazgatás terén legfőbb célkitűzésük az alaptevékenységhez szükséges munkaerő biztosítása, az itt dolgozók megtartása. Fejlesztési célokra idén több mint 600 millió forintot terveznek felhasználni. Tovább folytatják a csongrádi Tisza-híd, a szegedi üzemi és szociális épület építését, Kecskemétnél és Kisszállás állomások bővítését, a Szentcsanak-Hódmezővásárhely közötti vonal átépítését. 24 állomásépület (Baja Makó, Szentcsanak, Kalo-csa stb.) felújítását is elvégzik.

G. J.

Idegenforgalmi tájékoztató

Kedden Budapesten, a Fórum Szállóban sajtótájékoztatót tartottak az Osztrák Idegenforgalmi Propaganda Iroda vezetői. A tájékoztatót jelen volt **Arthur Agstner**, Ausztria budapesti nagykövete is.

Az osztrák idegenforgalmi szakemberek elmondták, hogy Magyarország és Ausztria kölcsönös turistaforgalma jelentősen növekedett az utóbbi években. Tavaly mintegy 200 ezer magyar turista járt a szomszédos országban, 23 százalékkal több, mint a megelőző esztendőben. A magyarok többsége Bécsre kereste fel.

Az osztrák utazási irodák idén tovább bővítik ajánlataikat. Az érdeklődők részletes felvilágosítást kaphatnak a tavaszi budapesti Utazás '85 kiállításon.

Településfejlesztési vita

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa településpolitikai munkabizottságának keddi ülésén megvitatott az Országos Építészeti Szabályzat felülvizsgálata alapján született új településrendezési elképzeléseket. Az Építőipari Tudományos Egyesület, az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium megbízása alapján másfél évvel ezelőtől kezdte meg az Országos Építészeti Szabályzat felülvizsgálata. Az ÉTE munkabizottsága azóta folyamatosan dolgozik és a közelmúltban elkészítették az új — széles körű társadalmi vita eredményeként kialakított településrendezési elképzeléseket.

A munkabizottsági ülésen hangsúlyozottan szóltak az ipari övezetek problémáiról — elsősorban a környezetvédelmi szempontokról.

Az Építészeti Tudományos Egyesület javaslatának kétségeltlenül az egyik legneuralgikusabb pontja az építé-

si témákkal kapcsolatos. Mint azt a vita során felszólalók is megállapították, ebben a kérdésben ma még nézetkülönbség van a minisztérium és a szakmai szervezet között.

Fontos változásokat javasolnak a városképpel összefüggésben. Egyrészt szükségesnek ítélik erősebb hatósági jogosítványok létrehozását, másrészt a sok bírósági per kiküszöbölése miatt új szabályokat írnanak elő az úgynevezett kilitásvédelemre. Ez a sok jogi vitával járó kérdés ugyanis nem akadályozhatja az eddig beépítetlen telkek szabályszerű hasznosítását.

A településpolitikai munkabizottság ülésén rámutattak arra is, hogy a tervezett új Országos Építészeti Szabályzat rugalmas előírásokat tartalmazna, amelyek mellett minden település joga és kötelessége lenne a sajátosságaihoz illő részletelőírások kidolgozása.

Csók István és Szeged

Százhusz éve — 1865. február 13-án — született a modern magyar plein air piktorra kimagasló alakja, **Csók István** (1865—1961), akinek jelentős alkotásai kerültek városunkba. Egyetlen történelmi témájú nagyméretű (400x605 cm) kompozíciója, a **Báthory Erzsébet** című sokalakos vászna (1895), több mint harminc évvel az (1909—1942) letétként a szegedi múzeumban volt látható. A meztelenre vetkőztetett jobbágylányok kínzásában gyönyörködő szadista várúrnot ábrázoló festmény eltávolítását **Juhász Gyula** is kérte két ízben (1915, 1926), cikkeket írva erről. Végül is a háborús helyzetben mint állami tulajdon vették el a helyi közgyűjteményből. A bizarr festmény sorsa ezzel meg is pecsételődött, mert 1945 tavaszán „menekítés” közben Székesfehérvár bombázásakor elpusztult. E műhöz készült kisméretű **Báthory** portré vázlat azonban még ma is szegedi magántulajdonban van.

Csók Istvánnak egy másik, nem kevésbé jelentős munkája, az 1898-ban fes-

tett **Magdolna** című képe, a Móra Ferenc Múzeumban jelenleg is megtekinthető. E szintén tekintélyes nagyságú (182x143 cm), barokkosan átílt megoldású figurális kép Szegedre kerülési körülményeiről Csóknak egy 1899-ben írt leveléből szerzünk tudomást. Sorából kitűnik, hogy a mester 2000 forint-ra értékelt művét — melyet Párizsban Grand Prix-vel tüntettek ki —, nemesszussal 800 forintért engedte át az akkoriban alakult, kevéssé pénzű Szegedi Képzőművészeti Egyesületnek. **A Magdolna** ezt követően — mint a művészeti társulás adománya — jutott a szegedi múzeumba.

Újabb alkotások Csók Istvántól, az 1978-ban közgyűjteményünkbe került Lucs-kollekcióval nyertek itt elhelyezést. Ebben a két termet betöltő félszáz modern hazai festészeti anyagok között éppen Csóknak van a legtöbb képe. A dekoratív, impresszionista piktoránk legszebbek közé tartozó művei, mint: a **Thámár**, **Sókák lányok**, **Fürdőző nő**, **Méz-evők**, **Sárga függöny előtt** és a **Varró sókák lány** című

remek képek sok gyönyörködést keltenek. A százhusz éve napvilágot látott derűs harmóniájú Csók István festészetében híven tükröződik, hogy „...művészetében a nő, akár divatos ruhájú figura, akár akt, rendkívül nagy szerepet játszik.”

Szeles Zoltán

A „Fehér hegy” ostroma

Fiatalkorú békéscsabai orvos-házaspár, **dr. Jakucs László** és **dr. Balog Erika** nem mindennapos vállalkozásának lehetnek tanúi mindazok, akik holnap, csütörtökön délután 5 órakor elmennek az Ady téri egyetem TTK-előadója, a Magyar Földrajzi Társaság szegedi osztálya és a megyei TIT földtudományi szakosztálya rendezésében, szakújságban számolnak be a **Mont Blanc megmászásáról**. Először 1981. nyarán próbálkoztak ezzel, és a 4 ezer 807 méteres

csúcshoz megakadályozta őket egy csaknem végzetessé váló hóvihár. Ezután „aklimatizáló túrákon” készültek az újabb erőpróba: tavaly nyáron francia oldalról vágták neki a hegynak. A vállalkozás sikerült; útjukat végig fényképezték, s most másfél órás **diapóráma előadást** állítottak össze melyben nemcsak erőfeszítéseiket idézik fel, hanem az Alpok legtitkosabb csúcshozjárásának pazar birodalmát is.

Egyenruhák — kiállításon

Hazánk felszabadulásának közelgő 40. évfordulója alkalmából „A Magyar Néphadsereg egyenruhái 1945—1985” címmel kiállítás nyílt kedden Budapesten a Hadtörténeli Múzeumban.

Szóradi Zoltán vezérőrnagy, a Magyar Néphadsereg hadtápfőnöke, miniszterhelyettes megnyitó beszédeben kiemelte: a haditechnika rohamléptű fejlődése, ennek nyomán a harcászati-ban bekövetkezett változások teljesen átförmálták, át-színezték a katonai egyenruhát. A speciális felszerelésen kívül katonáink ruházata is folyamatosan korszerűsödött, egységes formájával, díszével és színével méltóképpen kifejezte azt is, hogy viselője egy szocialista állam néphadseregének tagja. Jellegük folytán ezek a ruházatok a nemzetközi öltözködési hagyományok folytatói.

Ságvári György, a kiállítás rendezője 40 esztendő magyar katonai egyenruháiból válogatott. Tárlatával meggyőzően bizonyítja azt, hogy az egyenruha nem egy színű, egy fazonú, és

nem öncélú viselet. Eszköz ahhoz, hogy a katonák a különböző helyzetekben sikeresen oldhassák meg feladataikat. A bemutatott 130 teljes öltözet, valamint a néphadsereg tevékenységéből kiragadott életképek, az egyenruhák bábuk között elhelyezett fegyverek és műszerek, a fotóhátteréből előtűnő katonák életközelsége hozzák mindazt, amit az egyenruháról el lehet mondani.

Különlegesnek vagy éppen ritkaságnak számító darabok is láthatók a tárlóban. Bemutatják az 1945 utáni köztársasági elnöki testőség ma már muzeális ritkaságnak számító tisztító öltözetét. Látható a néphadsereg utolsó „színes” öltözeke is: a díszszemleken használt huszár díszegyenruha. Megtekinthető továbbá a diplomata katonák társasági öltözeke, a katonák egyenruhája, a repülő-sők, a hajósok, és más fegyvernemek különleges viselete.

A kiállítás a **Hadtörténeli Múzeum egyik állandó tárlata** lesz.